

hemm jum ghal min ix-xewk
 jikber f'grajjietu.
 Ghal min ghollieq
 flok ward hass f'hajtu,
 hemm jum sabih ukoll!
 Tixxettel ghal darb'ohra f'demmek,
 demm shun li hass id-dieq!
 il-hena ta' zmien ilu:
 il-hena li grajjiet il-hemm hadulek,
 sa qatlu w taw bis-sieq!
 Ma ddumx ma tara tielgha f'xafaq ruhek
 il-hena u z-zerniq,
 kif zernaq kull fil-ghodu
 id-Dawl li ghab mal-lejl!
 Habib, id-Dlam ma jdumx!
 9. iii. 1963.

FITTIKT DAR OHRA . . .

Ta' A. CREMONA

F'zghoziti jien bahhart
 madwar xtajtiet ta' bejn art kbira u ohra,
 u 'l hawn u 'l hinn gherien ta' gzejjer
 laqghuni minn mewg ikreh,
 u malli d-dalma nizlet
 u ghattiet il-kenn ta' dawn il-gzejjer,
 il-qlugh jien rajt
 jaharbu 'l boghod 'l boghod
 tehdid ta' blat qarrieqi.
 Fittixt dar ohra
 f'dik l-art li m'hi ta' hadd . . .
 Hemm f'tarf il-port
 ghal haddiehor hallejt
 id-dawl wenniesi.
 Lili tafghuni 'l boghod
 ir-ruh qalbiena tieghi,
 u ta' din hajti
 l-imhabba mnikkta.

Ottubru, 1968.

L-AHHAR JUM TAL-KARNIVAL

Essay ta' KARMENU ELLUL GALEA

L-ahhar jum tal-Karnival. Ghal xi whud, dan hu jum li ma ghandu x'jaqsam xejn mal-jiem l-ohra ta' matu'ek ja sena. Fih jaraw li ghandhom ikunu izjed hielsa fl-ilbies, fil-kliem u fl-imgibiet tagghom. Ghalihom, dan il-jum, jew ahjar l-ahhar nofs ta' nhar, ghandhom iwarrbu minn quddiem hsebijiethom kull haqa li tfakkarhom fir-razan u s-serjeta tal-hajja. Jisthajluhom bhal dak l-ghashom fur fil-gagga l-jum kollu, u malli sidu jigi lura mix-xoghol u jiftahlu l-bieba biex ikollu izjed wisa' fejn jittajjar u jhossu hieles, donnu jiggennen, joghla u jdur mal-kamra ma jafx x'se jaqbad jaghmel bil-ferh.

Ghal ohrajn, l-ahhar jum ta' l-ibleh, hu xorta wahda bhall-jiem l-ohra li jdommu l-kullana tas-snin. Fih ma jaraw xejn li jaqta' izjed mis-soltu hlief il-harga tagghom sal-Belt taghna biex jaraw id-differenza fil-karrijiet, fil-kostumi, fit-tizjin tal-karozzini jew karozzelli, u fil-ghadd tal-baned bil-maskri grotteski, bejn did-darba u s-sena ta' qabel. Hafna minn dawn it-talin qisu l-ahhar jum tal-karnival ma kienx ikun jezisti ghalihom li kieku ma kienx ghax jisimghu jew jaraw li l-gara se tohrog u tmur tara d-defile fil-Belt.

Dawn malajr jiftakru li hu l-ahhar jum tat-tlitt ijiem tax-xalar, u biex ma jkunux, jew ahjar biex ma jidhrux aghar minn haddiehor, f'radda ta' salib tarahom imlibbsa u b'kemm ilna nghidu tilmahom jistenmew fil-kju biex imorru jithalltu mal-folol u r-rassa li jkun hemm fi Triq Irjali, jew Kingsway kif nafuha llum, jonkella fil-medda twila li tpaxxi u sserrah il-ghajn ta' Triq il-Merkanti.

Hu x'inhu, l-ahhar jum tal-karnival, donnu jqanqal 'il-bieca l-kbira tan-nies u mhux ftit mill-istabbilimenti tax-xoghol jaghalqu wara nofs in-nhar, u fejn jibqghu miftuha ftit li xejn tara had-d'ema. Ghall-maggurpart tal-poplu taghna l-ahhar jum tal-bluha hu xi haqa differenti minn okkazjonijiet ohra, ghad li llum kulhadd ighid b'ironija li s-sena kollha hi karnival. Ghaz-zghazagh, dan l-ahhar jum jista' jkun forsi ta' xi ftit skomdu minhabba li s-swali taz-zfin ikunu izjed mimlija u mballati minn dawk ta' fil-ghaxijiet u ljieli ohra. Dawn il-fatti juruna l-qawwa u s-sahha, is-seher u l-manija li jahkmu 'l-poplu f'dan iz-zmien.

Imma jekk ghalina, u ghal hafna ohrajn, flimkien mal-bqija tal-poplu, l-ahhar jiem tal-karnival kwazi dejjem kienu ta' l-istess lewn jew sura, mhux hekk kien l-ahhar tas-sena 1967. Din id-darba